

"STARO SELO" KUMROVEC

Dunja Šarić

Spomen-park, Kumrovec

U Kumrovcu se već nekoliko godina provodi u djelo ideja o revitalizaciji stare jezgre sela, zvane "Staro selo". Restauracijom i otkupom originalnih seoskih kuća, gospodarskih objekata, okućnica i putova nastoji se prezentirati Kumrovec, realan, kakav je egzistirao u doba djetinjstva i mladenačkih dana druga Tita.

Do sada je otkupljeno 17 objekata, a restaurirano ih je 8 uključujući i dvije gospodarske zgrade.

Većina kuća su "hiže mazanke", građene od drveta i pre-mazane galicom, a neke su u donjem dijelu građene od kamena lomljenca, dok je kat od drvene gradje. Krovovi kuća pokriveni su "šopom" - vrstom slame, ili biber-crijepom.

Gospodarske zgrade znatno su veće od stambenih, a gradje-ne su na kat sa niskim krovom.

Za svaki obnovljeni objekt napravljen je scenarij za postav stalne izložbe s određenim planom. U planu je do kraja 1981. godine stalni postav slijedećih izložbi:

1. Objekt 24-putokaz iz života mladog bračnog para;
2. Objekt 49-prikaz vinarstva;
3. Objekt 47-postav stalne izložbe s naslovom "od zrna do pogače", a u gospodarskoj zgradi bit će prikazano gospodarstvo Kumrovačke obitelji;

4. Objekt 50-uz demonstraciju vještog lončara bit će dan prikaz lončarstva ovoga kraja.

Objektima smo dali naziv po nekadašnjim kućnim brojevima u selu. Postojeća asfaltirana cesta kroz "Staro selo" nasilno je uzdignuta od prvobitne razine, pa će uskoro započeti i radovi na rekonstrukciji te ceste u pravi seoski put, sa autentičnim drvenim mostićima preko potoka Škrnik, koji teče kroz "Staro selo".

Rodna kuća druga Tita nedavno je sadržajno obogaćena obnovom gospodarske zgrade.

Štagalj je gradio djed druga Tita, Martin Broz, ali se 1946. godine zbog istrošenosti i starine porušio. Na istim je temeljima, ponovo sagrađen identičan objekt, 10 m udaljen od kuće.

Nacrte za gradnju štaglja uprava "Spomen-parka Kumrovec" dostavila je drugu Titu na uvid, a on je, oduševljen idejom o obnovi štaglja uz kojeg su ga vezala sjećanja iz djetinjstva, odobrio nacрте, te dao niz korisnih sugestija.

U eksterijeru štaglja, postavljena je stalna izložba s prikazom osnovnih djelatnosti iz vremena Titovog djetinjstva: prikaz poljodjelstva, ratarskih sprava i orudja.

Ne treba začuditi postav prve prostorije na katu koja je namještena kao soba "komorica". Prvobitna namjena te prostorije bila je žitnica - prostor za čuvanje žita, ili, kako je ovdje nazivaju, "hajkar" - riječ slovenskog porijekla istog značenja. Titov je djed tu prostoriju uredio kao "komoricu" kako bi tu provodio trenutke odmora. I sam je drug Tito često boravio u toj prostoriji, naročito kada je s naukovanja ili rada dolazio u posjet roditel-

ljima i svom dragom Kumrovcu.

Uz obnavljanje objekta radi se i na uredjenju kovačnice pa će uskoro najstariji dio Kumrovca postati pravi etno-park, kakvih je danas sve više u našoj zemlji.